

ZEMPLÉNI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.
Megjelen hetenkint kétszer:
Szerdán és szombaton.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Főmunkatárs:
Ifj. MECZNER GYULA. BIRÓ PÁL. Dr. HÁM SÁNDOR

Előfizetési árak:
Egész évre 12 korona, félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér.

Üres lelkesedés.

— január 7.

A produktív foglalkozások közül mi magyarok csupán a földmívelést, a gazdálkodást tartjuk olyanoknak, mint a mely megfelel méltóságunknak.

Mert hiszen mit látunk a mindennapi életben? Látjuk azt, hogy a kereskedő, az iparos, ha meggazdagszik, nem azon iparkodik, hogy üzletét kiterjessze, hanem azon, hogy annak hátat fordíthasson és földesur lehessen. Vajmi kevés azon józanészű iparos száma, a ki vagyona tevén szert, a fiát az ipar folytatására szánja, hanem ha kisebb vagyona is tett szert, csináltat belőle lateinert, a jobb módúak pedig fölcsapnak földesurnak s megtagadják, a mennyire lehet, még azt is, hogy valaha iparosok voltak. S ezen nincs is nagyon mit csodálkozni, mert hiszen a hangadó osztály most már elég leereszkedő ugyan a nagyiparoshoz és befogadja még a kaszinóba is, de ott is lehetőleg éreztetni iparkodik vele, hogy az, a ki segédekkel dolgozik — kivéve a fiskálist — igazi ur nem is lehet.

Arra nem igen akad példa, hogy magyar birtokosok fiaikat kereskedelemre, vagy pláne iparra adnák, sőt ott állunk, hogy még a különben rendszerint vagyontalan honoratior osztály is borzalommal gondol arra, ha tanulni nem akaró fiát kereskedésre kell fogni, az iparról nem is álmodva.

Pedig hát a dolog meggondolni való volna, hogy melyik fog-

lalkozás ad nagyobb függetlenséget, nagyobb vagyont. Nézzük csak a külföldet. Ott az ipar nem szegény és az iparos nem tartja gráciának, ha a lateiner vagy dzsentriosztály vele a társaságban érintkezik, mivel műveltségénél és függetlenségénél fogva magának a társaságban tud pozíciót teremteni.

Gondoljunk csak rá, minő megütközést és fölháborodást okozott az országházban, mikor oda az első kereskedő bekerült, pedig hát az még nagyvagyonu ember is volt. Iparos előtt azonban annak a kapuja mai napig sem nyílt meg.

Hogy miért van ez így, annak egyik oka mindenesetre az, hogy iparosaink nem állanak a műveltség azon fokán, mint a külföldiek és ennek okát abban lehet és kell keresni, hogy a jómódu vagyonos osztály gyermekeit sem kereskedésre, annál kevésbé iparra nem adja, pedig a vagyonos osztály gyermeke előtt sokkal nagyobb kilátás volna nagy eredmények elérésére az ipar és kereskedelem terén, mint a tollforgatás mezéjén.

A meggazdagodott kereskedőt és iparost tudjuk rendszerint szidni s reájuk irigykedve tekintgetni, de arra nem gondolunk, hogy azon a téren haladva, mi is elérhetjük azon célt, melyet azok elértek, sőt azt tul is haladhatjuk, mivel értelmiségünket jobban kifejthetjük és forgalmi tőkével rendelkezve, a versenyt a külfölddel könnyebben kiállhatjuk, mint azok, kiknek iparukat csaknem forgalmi tőke nél-

kül kellett kezdeni.

Már a szabadságharc alatt alakult az ipar pártolására a „Védegyelet“, a mely nemes feladatául tűzte ki magának a honi ipar pártolását, de mint a későbbi egyletek, ez is véglegesen megszűnt pártolás hiányában.

Hát igaz, hogy sok, nagyon sok cikk van, melyet a külföld tökéletesebben állít elő, mint mi, de az is igaz, hogy a külföldi ipar is lassan fejlődött jelenlegi fokára és ha mi nemcsak szóval fogjuk pártolni iparunkat és nemcsak a kormány támogatásától várjuk a sikert, hanem magunk tényleg is foglalkozunk iparral, egy emberöltő alatt kiszoríthatjuk az idegen ipart. — De az feltétlenül kell, hogy átmenjen a magyar ember vérebe az üzleti szellem, a nélkül hiábavaló minden iparpártolási felhívás.

Szép és gyönyörű dolog az aranyhajtókás uniformis. a félévára vetett nyusztprémcs kacagány és mindenesetre keitő elismerést érdemel a jó bíró, jeles orvos és a latenierosztály minden inproduktív része, de képzeljük csak azt a lendületet, a mit az iparra gyakorolna, ha egy nagybirtokos mánás, vagy egy miniszter fia, mondjuk cséplőgép vagy vasuti kocsi gyártására adná magát, vagy állítana egy nagy cipőgyárat a saját pénzén és nem bankhitellel! Azt hisszük, hogy rövid időn találna utánczókra s azt hisszük, hogy a magyar ipar pártolása minden egylet nélkül is terjedne. Mert hiszen van a magyarnak még pénze elég,

alkalmatosat.

— Ez éppen jó lesz, — mondja magában s bodor füstöket ereszt pipájából.

Le is megy abba a gödörbe, ott leteszi a zsákot s hívja a Pult.

— Puli ne, — szól neki.

A Puli nincs ilyen szives híváshoz szokva s szerfölött meglepődik a hangon. Csak annyi módon oldalog előre-hátra, a farkával igen mutatja a bizalmas szó fölött való örvendezését, de a füleit hátra csapja s a derekát meggömböíti, a mint ott jár-kei s mindenféleképpen azt igyekszik látszatra hozni, hogy közeleg a gazdájához, pedig voltaképpen egy szikra kedve sincsen hozzá. Elég a tanyai kutya bizalmával kétszer-háromszor visszaélni olyformán, hogy hívó szóval magához csalja az ember s azután elrugja: akkor aztán ilyen lesz — elvesz a hite a gazdában.

Jegyenének többször s egyre hízkeldebb hangon kell beszélnie hozzá, hogy magához csalja.

— Gyere ide, Puli, kis Puli. — szól neki lágyan.

A Puli egyre közelebb oldalog, mignem egyszer aztán János elkapja a fület.

— Au! — mondja a Puli.

— Ne vonits, majom, — felel

de arra, hogy az ipar terére lépjen, elég bátorsága még nincs!

A nélkül pedig az iparpártolás hirdetése — üres frázis. Sz.

Sátoralja-Ujhely, jan. 8.

A Vivó- és Sport Klub afférje.
A Zempléni Megyei Vivó és Sport Klub elnöke, ifj. Meczner Gyula, a következők közlésére kérte fel szerkesztőségünket:

A „Zempléni Újság“ tekintetes szerkesztőségének

Helyben.

A „Zempléni Hírlap“ 1901. évi december hó 31. napján megjelent 102. számában a „Zempléni Megyei Vivó- és Sport Klub“ választmánya ellen közretett cikke, a „Klub“ választmányának 1902. évi január hó 4-ik napján tartott ülésében hozott határozatát tartalmazó jegyzőkönyvi kivonatot oly kérésrel küldöm meg, hogy azt b. lapja legközelebb megjelenő számában közzétenni sziveskedjék.

Sátoralja-Ujhely, 1902. jan. 7.

Tisztelettel

ifj. Meczner Gyula,

mint a Zempléni Megyei Vivó- és Sport-klub elnöke.

A Zempléni Megyei Vivó és Sport-Club választmányának 1902. évi január hó 4-én Sátoralja-Ujhelyben ifj. Meczner Gyula elnöke alatt, Dr. Thuránszky Zoltán, ifj. Horvath József, Dr. Buza Barna, Hajnal Dezső, Szöllösi Kornel, Szöllösi Sándor, Klein Andor, Dr. Davidovits Jenő, Dr. Legeza János, ifj. Bajusz József és Bajusz Ernő választmányi tagok jelenlétében tartott üléséről felvett jegyzőkönyv kivonata:

2. Elnök előterjeszti, hogy miután Mihályfi József a helyben megjelenő „Zempléni Hírlap“ szerkesztője, lapjának 1901. évi december hó 31-én meg-

neki János — hiszen semmi bajod sem lesz.

Mig a Puli fület fogja másik kezével kirázza a zsákból a bárányt. A kubikgödörből szlettekint figyelmesen, hogy látja-e valaki? Mikor látja, hogy senki sem látja, nyugodtan fog a munkához. A Pult bevezeti a zsákba, ennek a végét gondosan összecsomózza, beköti; a bárányt pedig a földbe ássott bánya sarkába helyezi. Az ott megmarad, mert sással egymáshoz van bogozva a lába.

Most újra mondja János: — Gyere no, Puli, — de ezuttal a Puli nem megy, hanem viszi a János. Kissé ténfereg a zsákban a kutya, mert szokatlan a helyzet, meg vinnyog is, de a gazda ilyenkor megrázza a hátán s arra elcsöndesül. Ilyen harcok közben haladnak a vágim, a hol János kiegyenesedik s végtelen méltósággal vonul el a kardos emberek előtt.

— Ohó! Hát kend? — kiáltják rá amazok.

János nem hall semmit, csak megy odább,

— Ember, hé, hé! — kiabálják megint átaná.

De egy vāmör még felé is szalad. Jegyene nyugodtan fordul meg:

— Mi kö? — kérdezi.

Amazok visszakérdik:

TÁRCA.

A csempész.

Irta: Tömörkény István.

Nem sok idő már a husvét. Jegyene Jánossal az a mindennapi eset történt, hogy elfogyott a tanyában a pénz. (Biz az máson is megeshik, nem csak azon, a ki a pusztai világot lakja.) Amde más baj is van.

Mert, ha csak a pénz fogyott volna el, a tanyában azért még meg lehetne lenni a nélkül, mert étel és ital csak akad, mag is van a tavaszi vetéshez, — ellenben a husvét husvét s ekkora ünnepet pénztelenségben elcsüszni nem lehet. Ilyenformán, bár János úgy gondolkozott, hogy jobb utak idejéig nem mozdul eladni való holmival sehova (különösen, hogy még az adóért sem hajkurásszák ilyen tavasziidő-tájban az embert,) most mégis gondolt valamit.

Bárány van már, elég szép, elég rendes. A bizony, egyet be lehetne vinni a városba eladni. Mivelhogy a dohány is nagyon rossz mostanában s annyi rágyújtást igényel egy pipára való tömet, hogy tisztára kifogyott a masina a házból.

Miután a városba eszerint minden-

képp be kell menni, János nagyhamar belegyőződik a dologba s a kamrába megy, a honnan zsákot hoz elő. Most a zsákkal a juhok közé vonul s a leg-hitványabbat ki is választja azok közül. (Bolond ember az, a ki a jószága szebbjeit adja el.) A bárány a zsákba kerül, János mindkettőt a vállára veti s megindul a tanyából csak úgy gyalogosan. Nem lakik a várostól messze, másfél óra alatt odaér s ekkora utért nem érdemes a lovakat befogni.

Ámbátor hogy ehhez az aktushoz nem ló kell, hanem kutya.

Mondja is János a kuvasznak, mikor az asszonytól elköszön s halad ki a tanyából.

— Gyere no, Puli.

Ez annak fölöttébb hizeleg Ugrik azonnal s megy vidáman előre az uton. Így haladnak. János néha egy vállról a más vállra teszi a zsákot. A bárány ilyenkor azt mondja:

— Bé . . .

— Ne bégecs, számár, — mondja neki nyugodtan János — hiszen a gazdád visz.

Evvel a város széléig érnek, a hol a vámvonal kezdődik s János most már letér az ut közepéről a szélre, hogy szemlélődjön. A vámvonalon kívül van a töltés s a töltés előtt a kubikgödörök. Azok közül kinéz egy igen

jelent 102. számában Embervadászat Sátoraljauhelyben cím alatt egy hírlapi cikket közöl saját maga nevében és nevének aláírásával, melyben a Klub választmányát támadja meg és annak eljárását sértő kifejezésekkel kritizálja, azon tényből kifolyólag, hogy őt a klub választmánya az 1901. évi november hó 20-án tartott választmányi ülés alkalmával a Klub tagjává fel nem vette; — kíván-e a választmány e sértő közleménnyel foglalkozni?

Határozat: A választmány az 1901. évi november hó 20-án hozott határozatát, melyben Mihályfi Józsefet a „Zempléni Hírlap” és „Sport-Klub” tagjai közöttől nem vette, a törvényes formák között hozottak és feltétlenül érvényesnek mondja ki s kijelenti, hogy azt elbírálni jogosítva senki nincsen. Egyéb tekintetben pedig a közleményben foglalt tendenciós sértéseket figyelmen kívül hagyja s utasítja a választmány jegyzőjét, hogy a jelen választmányi határozatát a helyben megjelenő „Felsőmagyarországi Hírlap” és „Zempléni Ujság”-ban tétessé közzé.

Kmf.

Jegyzette:
Bajusz Ernő, s. k. ifj. Meczner Gyula, s. k.
jegyző. elnök.

Keresetnek városi tisztviselők.

A szomszéd vármegye székvárosában, Ungvár r.-t. városban egy idő óta nagy kátyuba keveredett a közigazgatás apparátusa. Lemondás folytán a polgármesteri álláson kívül még egy-két tisztség maradt gazdátlanul. Eleddig simán óhajtották volna elintézni az ügyeket, de mint az ottani lapokból többször olvastuk úgy látszik nem igen akadt vállalkozó szellem, aki a nehéz szerepekre vállalkozott volna. Most azután mint olvassuk, Ungvármegye alispánja a következő hirdetményt tette közzé:

Pályázati hirdetmény. Ungvár rendezett tanácsú város polgármesteri széke lemondás folytán, a katonai tanácsosi állás halálózás folytán, — a pénztári ellenőri állás lemondás folytán és az utmesteri állás elhalálózás folytán megüresedvén, ezen állásokra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy — és pedig a polgármesteri állást illetőleg az 1883. évi I-só t.-c. 5. §-ának 7. pontja értelmében való minősítettségüket igazoló okmányukkal felszerelt kérvényüket, a többi állásokra pályázók pedig képzettségüket, eddigi hivatalos működésüket és erkölcsi magaviseletükről szóló ha-

— Mi van a zsákban?

János éktelen nyugalommal felel:

— Kutya!

No erre nagyot nevetnek. Micsoda számárbeszéd.

— Nem igaz, — mondják, — Csak nyissa kend ki azt a zsákot. Minket ugyan be nem csap.

— De mikor mondom, hogy kutya, — szól János érzékenyen.

A vámosok elutja a méreg.

— Hallja, — kiabál most már, — hát velem ne komédiázzon, mert rosszul jár.

— Ugyan?

— Ugyan ám.

— No, no, — véli János — ismerőm én a törvényt.

— Ejha! — kiált a vámos, a kit ez a kötőzködés nagyon bosszant — nem tudom, kitől tanulta volna kend?

— Nem tudnám kitől? — feleli a vámos.

— Hát azt már nem tudom, megmondani, hogy kitől hallottam, de hallottam, de hallottam. Gondolom, maga is tuggya, hogy ki a mostani király az országban, de nem tudná megmondani, kitől hallotta?

A vámos le van fegyverezve a disputában s most már csak arra szorítkozik, hogy a zsákot általvizitálja.

— Bontsa ki, — parancsolja.

— De elugrik, — védekezik János. — Nem bontom én ki.

Hanem hát muszáj. Ez az ójtott

tósági bizonylatokkal felszerelt kérvényüket folyó évi január hó 21-ik napjának délutáni 5 órájáig hozzám annál is inkább adják be, mert a később beérkezett kérvények el nem fogadhatók. A polgármester évi fizetése 2400 K, lakbére 400 K, összesen 2800 K. A katonai tanácsos évi fizetése 1000 K. A pénztári ellenőr évi fizetése 1200 K. Az utmester évi fizetése 600 K. A választás határidejével 1902. évi január hó 24-ik napjának délelőtti 10 óráját Ungvár város gyűléstermében tűzöm ki. Kelt Ungvár, 1902. évi január hó 4-ik napján. Lőrinczy Jenő, alispán.

A MEGYE ÉS A VÁROS.

(Sorozás és toloncolás. Évenként száz meg száz megkeresés érkezik a fővárosi rendőrség fogház- és toloncügyosztályához az ország közigazgatási hatóságaitól azzal a kérelemmel, hogy Budapestben tartózkodó egyéneket sorozás véget toloncoltasson haza. A főkapitány erről jelentést tett a belügyminiszternek, aki ez abuzus orvoslására körrendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, figyelmeztetve őket, hogy a toloncsabályzat értelmében nem tartja megengedhetőnek azt, hogy kizáróan állítási kötelezettség teljesítése végett bárki is hazatoloncoltassék, mert eltekintve annak költséges voltától, a személyes szabadság megsértését foglalja magában. Ezért felhívja miniszter a törvényhatóságokat, hogy ezental a sorozóbizottság előtti megjelenésre való felszólítást nem a fővárosi államrendőrség, hanem a székesváros katonai ügyosztályához intézzék, s ha ismételt felszólítás se vezetne eredményre, akkor alkalmazza a szükséges törvényes kényszereszközöket, nevezetesen rendőri fedezlet alatt való elővezetést vagy letartóztatást.

HIREK.

A kofa-nyelv.

Sátoraljauhely, jan. 7.

Elvégre is nem követelhetjük, hogy a zöldségtermékek és egyéb tápszeresek professzionátus elárúsítói (ha rangjuk méltóságát nem sértene) hogy így nevezük: a „kofák”, Marlitt regényhőseinek udvarias nyelvén beszéljenek. Azt se kívánhatjuk, hogy kedvességgel és lebilincselő szívélyességgel versenyezzenek a rokokó idillek fehérhaju matronáival, hanem a mit a női nemnek ez a része művel a sátoraljau-

szó a legnagyobb hatalom a világon, János leveszi a válláról a zsákot, az alját a földre helyezi s mikor a tetejét megbontja, lent rug titokban az ebhez. Az aztán vonyitva ugrik ki a zsák száján, szinte repül s úgy fut, hogy lehetetlenség utólnéri.

Jegyenye János káromkodva lohol utána s a míg a töltésen túl nem ér, folyton szitkozódik. A mint azonban a vámosok elől fődve van, nyugodtabb a lépte, látja, hogy a Puli nyilegyenest száguld haza felé.

— Szőgény, — mondja, — de meg van ijedve.

Azzal a kubikgödörbe megy, beteszi a zsákba a bárányt s halad újra a vámosok felé. Mikor elébük ér haragosan integet s megfenyíti a vámosot az ujjával.

— Köszönjék az istennek, — mondja, — hogy elfogtam.

A vámos érzi, hogy hibás, s nem felel, inkább lehajtja a fejét. János pedig méltósággal halad befelé s az uton a komával találkozik.

— Hát kend? — kérdi a koma.

— Ehuné — felel János.

— Ilyen későn halad kend befelé?

— Az ám, — mondja János, — késésbe vagyok. Egy kis sorom volt.

Ezöket a nepeket oktattam ki itt a kalickás házba, hogy a fületlen csizmát is föl lehet húzni.

— No, no, — válaszol menőben erre meggyőződéssel a koma.

helyi piacon, különösen úgy hetivásár alkalmával, az megszégyeníthetne három huszárkaszárnnyát és egy korvett-hajó összes matróz-állományát.

Ha csak annyira mennének ezzel a grobjánkodással, amennyit általában e fogalom alatt már annyira megszoktunk, csak hagyján volna.

Sátoraljauhely háziasszonyainak: feleségeinknek, mamáinknak, nagynénjeinknek, leányainknak majdnem naponta kell érintkezniök a nyelv ez akrobata virtuózaival. Ezért valamennyire nyomdafestéket is érdemel ez a kofálkodás.

Ha nem volna nehezen keresztülvihető, azt ajánlanók a rendőrkapitányságnak, alkalmazza a kényszereszközöket velük szemben arra, hogy a délutáni órákban, amikor „hivatalosan” nincsenek elfoglalva, járjanak el majd szorgalmasan egy célra berendezendő társalgási tanfolyamra, s ott Ollendorf módszere szerint verjék bele a tisztességstudás szótárát.

Valami birságfélélt is ki lehetne találni, nagyon humanus céllal pl. a szegényalap javára.

Tény azonban, hogy a legradikálisabb orvosszer a szájkosár volna.

Egyébként pedig ha már az a csuda is megtörténhetett, hogy politikai program kifejtésére (mintha a politikát a pályaművekbe szorított doktrínák irányítanák) pályázatot hirdet a politikai kör, miért ne hirdethetne pályázatot a sátoraljauhelyi rendőrség arra, miképpen lehetne ezeket a szikrázó szellemű piaci hölgyeket a kifejezések mérséklétére birni?

Az lenne aztán a legény, aki ezt a pályadíjat hódítaná el.

— **Vizkereszt.** Elmúlt a három királyok ünnepe, a vizkereszt, vagy egyházi neven Epifánia... A hagyományos fényvel ünnepelték meg az egyházak, isteni tisztelettel, s a római katolikus plébánia nagy hangja messze elható mélabus hangjával hívogatta a hívő lelkeket imádkozni. Mert nagy ünnep van: a nagy-harang pedig csak a legnagyobb ünnepeken szokott megszólalni. Hanem már elmúlt az ünnep is... Itt a farsang: itt van a 36 rövid nap... Ennyi az idő a mulatozás ideje, rövid idő, de bizonyára kellemesen fogja eltölteni a mulatozó ifjúság.

— **Vidéki zsurnalisztika.** A Zempléni vármegye székvárosában Sátoraljauhelyben hetenként kétszer megjelenő Zempléni Hírlap című társadalmi ujság szerkesztését Pataky Miklós Sátoraljauhely r. t. város főjegyzője vette át. Pataky Miklós 1875 óta, amióta városunk közpályáján érdemes működést fejt ki nem foglalkozott ujságírással, addig a fővárosban mint a régi Magyar Hírlap belmunkatársa működött. Tehát nem új ember ezen a pályán sem. — A Rozsnyói Hírlap című hetilap január elsőjéről politikai napilappá alakult át.

— **A Zempléni megyei Vivó és Sport Klub** közgyűlést e hó 9-én csütörtökön estve a Hungária szállodában lévő saját helyiségekben tartja meg.

— **Malomtulajdonosok gyűlése.** Szabolcs, Hajdu, Bereg, Szatmár, Máramaros, Ugocea és Zemplén vármegyémalomtulajdonosai amult hóban kerületi molnáregyesület megalakítása céljából — gyűlést tartottak Nyiregyháza a Korona szállóda nagytermében. Az értekezletet Sándor Mór nyitotta meg, s azután elnökké megválasztották Schlichter Gyulát, ügyvezetőül Sándor Mór s titkárukat Engol Józsefet. Az így megalakult gyűlés letárgyalta ezután a következő tárgysorozatot. 1. Kerületi egyesület megalakítása. — 2. Az örlési díjak egyöntetű szabályozása. 3. Határozat az „Országos Molnáregyesület” alakítása és az országos molnár-

egyesülés napjának kitörése tárgyában. 4. Értekezlet a tervbe vett malomtulajdonosok Hitelszövetkezete ügyében. — 5. Állásfoglalás a biztosító társulatok, zsákgárak, köszénbányák stb. tulkapásai ellen. — 6. A malomérdeket érintő általános határozatok.

— **Halálózás.** Részvételt vettük a következő gyászjelentést: Komáromy Kálmán szül Szedlár Irén, életének 22-ik évében házasságának a második évfordulóján, folyó hó 5-én reggel 5 órakor a haldokló szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. évi január hó 7-én d. u. 2 órakor fogtak a róm. kath. szertartás szerint a királyhelmecci róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig f. hó 8-án d. e. 9 órakor fog a királyhelmecci róm. kath. templomban az Úrnak bemntattatni, Kelt K.-Helmecc, 1902. január 5-én. Legyen örök és áldott jó lelkének emléke és az örök világosság fényeskedjék neki!

— **A sátoraljauhelyi izr. betegsegélyző egyesület** évi rendes közgyűlést e hó 22-én délután 5 órakor a statusquo izr. iskola termeiben tartja meg.

— **Csatornaügy Sárospatakon.** A Dorkó és környéke vízmentesítésére készített két rendbeli műszaki terv újabb tárgyalását ejtették meg a sárospataki városházán Róvi Géza Viktor társulati igazgató főmérnök s műszaki tanácsos vezetése mellett. A nagy számban megjelent érdekeltség élénk figyelemmel hallgatta meg a főmérnök fejtegetéseit s a két terv ösmertését s egyhangulag oda nyilatkozott, hogy a Füzessér medrét igénylő terv minden tekintetben megfelel az érdekeltség igényeinek s ezt kifogás nélkül, örömmel fogadja el. Felkérte az igazgató főmérnököt ez alkalomból az érdekeltség, hogy gróf Mailáth József elnök iránt táplált tiszteletteljes elösmérését tolmácsolni sziveskedjék. Kifejezésre jutott ez alkalommal azon ragaszkodás és elösmérés is, melylyel a közérdeket tekintő igazgató főmérnök iránt viseltetik.

— **Műkedvelői előadás.** A sátoraljauhelyi iparos ifjúság e hó 25-én szombaton este táncal egybekötött jótékonycélu műkedvelői előadást rendez a Kossuth-szobor javára, mely alkalommal színrekerül a Falu rossza.

— **A nyíri vinkó hatása.** Furcsán esett de megessett a Bodroglóközű közel eső Buj községben ez az eset. Kortes-bort ittak az aljegyzőnél a tisztelt választó képviselő, a kiknél most nincs boldogabb és kedvesebb nép a kerek világon. Tetszik tudni főjegyző választásra van kilátás — in spe. Ez is a magyar virtushoz tartozik, hogy előre iszik a medve bőre. Miért ne innának tehát a leendő főjegyző bírr! — Ambátor még a buji főjegyző megválasztása — csak jámbor óhajts, de azért szorongatják a választókat s isznak mint a kefekötő. Így ittak az aljegyzőnél is, jótéle buji karcost, midőn is az egyik választó, a ki nem ma próbálja a szesz erejét, azon fogadásnak állott, hogy 14 vizes pohárral megiszik egymásután és semmi baja sem lesz. És ittak, idogáltak, s éltették a leendő főjegyzőt, midőn a 12-ik pohár után összerogyott a hős s azt sem mondta, hogy bikk-makk! Ugy vitték szekeren mint egy megperzselt hizót. Szerencsére 48 óra múlva — ismét ember lett belőle. Most csak azon sajnálkozik, hogy a 12 mellé még be nem kebelezte a hiányzó kettőt is a helyet, hogy életben maradásán örülne Ime példája annak, hogy diszelegnek a magyar virtus fattyuhajtásai. Es ennek is ez a lágy tél az oka. Bár jönne egy havas, viharos zord idő csontot hasogató hideggel. Hadd pusztulnának el a magyar virtusról a virtuskodás korshajtásai.

— **Drágább lett a levelezőlap.** Már tavaly ilyenkor jövedőlgették, hogy a levelezőlapok árát fölemelik. Ez a híresztelés most igaznak bizonyul, mert a jövő évi január 11-ikétől kezdve a belföldi levelezőlap is megdrágul egy fillérrel, vagyis ezen-

túl 5 fillér lesz a levelezőlap ára. A minisztertanács, a mely ezt elhatározta, ugyanekkor a postautalvány-úrlapok árát is «újra szabályozta», a mi szintén drágulást jelent, mert január 11-én már 2 fillér lesz az eddigi egy filléres «postautalvány» ára. Az újévi meglepetésül tartogatott rendelet így szól: «A minisztertanács határozata alapján 1902. évi január hó 11-ikétől kezdve a levelezőlapok árát a belföldi forgalomban 4 fillér helyett 5 fillérben, a postautalvány-úrlapokét pedig a bel- és külföldi forgalomban egyaránt 1 fillér helyett 2 fillérben állapítom meg.» Az új levelezőlapok és utalvány-úrlapok árusítása 1902. évi január 11-ikén veszi kezdetét. Ezen időponttól kezdve a régi 1 filléres utalvány-úrlapok egyáltalában nem, a 4 filléres levelezőlapok pedig csak szükség esetén, még pedig a díjkülönbözetnek megfelelő 1 filléres frankjegy felragasztásával pótolva árusítanak. A közönség kezei közt levő 1 filléres levelezőlapokat szállításra a posta 1902. évi április 30-ikáig elfogadja, ha a feladó úgy ezeket, mint amazokra a díjkülönbözet pótlásául 1—1 filléres levéljegyet ragaszt fel. Az április végéig el nem használt régi levelezőlapokat és utalvány-úrlapokat a postahivatalok, régi teljes értékükben számítva május végéig újjakkal még kieserélik. Ez időn túl a régi levelezőlapokat és utalvány-úrlapokat a posts egyáltalában nem váltja be. A magánipar által előállított levelezőlapok 1902. évi január hó 11-ikétől kezdve a belföldi forgalomban szintén 5 filléres díjtétel alá esnek.

— **Uj cigaretták.** A hivatalos lap egyik száma száma a pénzügyminiszter egy rendeletét közli, mely új szivarkák forgalomba-hozatalára vonatkozik. A hirdetmény így hangzik: Az általános forgalomban levő dohánygyártmányok árjegyzékében az „E” szivarkák csoportja alatt „Nilus” elnevezéssel új fajú szivarka hozatik 1901. december 1-től forgalomba. E szivarka faj 100-as és 20-as csomagolásban és darabonként is fog elárúsítani. Százanként 6 koronáért, egy 20 szivarkát tartalmazó doboz ára 1 korona 20 fillér. egy darab pedig 6 fillér. A belföldi különlegesség dohánygyártmányok árjegyzékében „D” szivarkák csoportjának 1 és 6 t. a. alatt felvett Club és Havanna szivarkák csakis a készletek elfogytaig fognak elárúsítani.

KÖZGAZDASÁG.

A mezőgazdasági hitel.

Mindenki egyetért ma már abban, hogy a sok megoldatlan kérdés között, melyekkel a földművelő küzd, egyik legsúlyosabb helyzetet azon nehézség okozza, melylyel a földművelő a ma már nélkülözhetetlen mezőgazdasági hitel megszerzésében találkozhat. Ép ezért általános a nézet, hogy a földművelő népnek kedvező feltételek mellett életbe léptetendő ugynevezett warrantokban való részesítése ép oly előnyököt biztosítana számukra, mint a milyeneket ezen intézmény folytán a kereskedővilág már régi idők óta élvez.

Tagadhatatlan, hogy a földművelő helyzete jóval terhesebb a kereskedő vagy az iparos helyzeténél. Utóbbiak józanul élve, szorgalmasan dolgozva, könnyen szerezhetik be hitel útján a nekik szükséges nyers cikkeket, sőt sokszor oly hosszú időre kapnak hitelt, mikép kész áruikon az alatt tulajdonnak s a nyers haszon után eléghetik ki hitelezőiket. Egészen másként áll a helyzet a földművelőre nézve, akinek készpénzzel kell fizetni munkáit, az esetleges haszonbért és egyéb szükségleteit, s a ki tulajdonképp előleget kénytelen nyújtani a termőföldnek. Jön azután az aratás ideje s miután meg kell felelni a különféle kötelezettségeknek, kényszerítve van terményein mindenáron tudni. Ilyenkor az ország terményeinek jórésze kerülve piacra, az árak leszorulnak s alapját képezik a földművelő osztály nagyon is indokolt panaszának.

Igaz ugyan hogy ma már sok helyen a földművelőnek is módjában van terményeit a közraktárakba elhelyezni s arra kölcsönt venni fel, amde ebben sokszor akadályozva van a tetemes költség által, a melyet részint a nagyobb távolság okozta kiadás, részint a raktározási nagysága s végre az adott kölcsön után való kamat magassága okoz, mert hiszen ezen költségek sokszor meghaladják azt a hasznot, a melyet egy magasabb ár bevétele által esetleg elérhetne.

Egész másként alakulna azonban a helyzet, ha törvényhozás útján mód nyújtatnék a földművelőnek terményeire kölcsönt vehetni fel a nélkül, hogy kénytelen lehne terményeit saját területéről és magtárából elszállítania. Ezt valósította meg Franciaországban az 1898-ik évi július hó 18-iki törvény (Loi sur les warrants agrai colas), a mely törvény a földművelő osztály számára a hitelnyújtás legerősebb módját állapította meg. Ugyanis valamennyi földművelőnek módjában és jogában áll kölcsönt venni fel mindazon terményekre, a melyek saját gazdaságából kerülnek ki, a nélkül, hogy kényszerítve lenne ezen terményeket gazdasági épületéből, avagy saját területéről elmozdítani.

A termények, melyekre warrantok alkalmazhatók a következők: Gabonafélék szalmában vagy szemben. Száraz takarmányok. Szárított gyümölcs és főzelék félék. Olajos magvak. Bor, pálinka és minnenféle szesz. Famenyek. Sajt, méz és viaszok stb.

A kölcsönösszeg megterhelhet termények a kölcsönösszeg visszafizetéséig a warrant tulajdonos zálogát képezik. Franciaországban immár három éve van érvényben e törvény s annak célszerűsége napról-napra jobban bizonyul.

Jogunk van hinni, hogy ha törvényhozásunk ezen törvényt meghozna, óriási lépéssel vinné előre a földművelők anyagi boldogulásának lehetőségét.

Illinsky István.

* **A „Királyhegyi szőlő” visszaidétele.** Az „Adalékok” legutóbb kiadott számában olvassuk a következőket: A sárospataki ref. főiskola gazdasági választmánya — írja levelezőnk — a múlt évi dec. hó 16-án vette át birtokába a földművelésügyi m. kir. ministeriumtól a főiskola Királyhegyi szőlőjét, melyet, hogy a filok-szerától elpusztított tokaj-hegyaljai szőlők rekonstruálása terén követendő példát mutasson, az állam 1892. január 1-én vett át állami kisérleti és minta-szőllőtelepnek. A szerződés 12 évre szól s így a szőlőnek még 2 évig kellett volna az állam használatában maradnia; azonban a földművelésügyi miniszter már most visszabocsátotta a főiskola rendelkezésére oly feltétel mellett, hogy a jelzett idő alatt a szőlő fölépítésére befektetett összeg 51,436 korona s a múlt év végéig elért bevétel 47,938 korona közötti különbözetet a főiskola az állampénztárnak fizesse meg. Miután a f. év szeptember 24—25 napjain Sárospatakon tartott egyházkerületi közgyűlés e különbözet (3597 kor.) megfizetését elfogadta s elrendelte, az 1901. évi dec. 16-án megtörtént a szőlő hivatalos átadása. Az átadásnál jelen voltak: a földművelésügyi m. kir. miniszter képviselőjében Egey Szilárd tarczali vincel-lérképző igazgató, a főiskola nevében Radácsi György gazd. választmányi elnök, Debreczeni Bertalan főiskolai jog- és jószágigazgató, Csontos József a gazd. választmány tagja. — Az átadás a legbarátságosabb módon ment végbe s a miniszter képviselője továbbra is teljes jóindulatáról és figyelméről biztosította a főiskolát. Az

átadást ebéd követte a főiskola küldöttségi szállásán.

* **Uj mintagazdaság.** A földművelésügyi miniszter a Zempléni vármegyei Gazdasági Egyesülethez ma érkezett leiratával Örs községben parasztmintagazdaság felállítását határozta. annak berendezésére 1600 korona előleges költséget utalványozott. A mintagazdaság Szentpétery Sándor birtokán állították fel és vezetésével dr. Löcherer Lőrinc bízott meg.

* **Olcsóbb lesz a pénz.** Az osztrák-magyar bank, ha valaha, ugy most igazán a kényszerítő körülmények hatása alatt állott, midőn szükségét látta a kamatláb leszállításának. A nép meggyőződésében az utóbbi idők folyamán ijeszten komoly jelentősége lett annak az állapotnak, a mit gazdasági pangásnak neveznek s a mely közgazdaságunk fejlődését minden vonalon veszélylyel fenyegette. Zátoryra került a tőke gyümölcsötése iránti hajlam, a vállalkozási kedv lelohadt annyira, hogy főképp eme agaszto gazdasági jelenségek ösztönöztek az osztrák-magyar bank vezetését arra, hogy a pénzt olcsóbbá tegye. Es reméljük, hogy ennek eredményeként a sátorajaujhelyi pénzintézeteknél is — olcsóbb lesz a pénz.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár.

Január 11-én: A függetlenségi kör bálja.
Január 12-én: Kossuth-ünnep táncestélyo Sárospatakon.
Január 14-én: Honvédtáncok bálja.
Január 18-án: Az izr. nőgyűlés bálja.
Február 1-én: Az ipartestület bálja.

Bevonult . . .

— jan. 7.

Bevonult a fényes báltermekbe — melyeknek tavaly óta beporosodott parkettjét a táncolni vágyó ifjúság könnyed lábai alá kisimították, kifényesítették — ő felsége, Karnevál herceg.

Elmúlt a Vizkereszt is. Jönnek a három királyok, Gáspár, Menyhért és Boldizsár — és nyomukban megindul az eleven, pezsgő élet s fogják lejtteni a boldog párok a táncokat estétől hajnalig, világosvirradatig . . .

Boldog párok! Boldogok, mikor belekezdnek a farsangba, ugy az elején, de annál szomorubbak, ha gondolniok kell a korai végre, hogy:

„Hej minden farsangolásnak vége szakott lenni!”

Még alig kezdődött el, már is vége lesz! „Alig virradt, már is alkonyul . . .”

Harmínchat rövid napig, öt kurta hétig tart a farsang: Vizkeresztől a nagyon is korán elközelgő Hamvazószerdáig . . .

Már vége lesz február 11-én Karnevál uralkodásának.

Szidjuk, üssük a kalendáriumsinálót, miért szabja ily rövidre a farsangot!

Hisz máskor belényult még a márciusba is!

Hogy mennének hát férjhez a leányok, hogy szőne kicsi szivők rózsaszín ábrándot, no de meg hogy is szerethetne beléjük valamely fiatal, ha ily rövid a farsang?

Szidjuk, üssük hát a papot, Mért adott rövid farsangot?!

kg.

** **A sátorajaujhelyi izr. gyermekek felsegélyező egyesület szilveszter-esti kitünően sikerült báljáról tudósítónk az előző számban közölt referációját a jelenvolt hölgyek névsorával a következőkben egészíti ki. Jelen voltak: Asszonyok: Ambrózy Nándorné, Adler Vilmosné, Bariss Árpádné, Dókus Gyuláné, Éhlert Gyuláné, Friedmann Ármán dr.-né, Grünbaum**

Simonné, Haas Bernát dr.-né, Haas Adolfné, özv. Hercskáné, Haas Lipótné, Haas Mórné, Hönsch Dezsóné, Hirsch Albertné, Kellner Soma dr.-né, Krasznapolszky Ferencné, Kun Frigyesné, Ligeti József dr.-né Markovits Miksáné, Neuvirth Adolfné, Németi Bertalané, Pallay Józsefné, Reichardt Salamonné dr.-né, Rosenthal Sándor dr.-né, Reichardt Lajosné, Rosenberg Bernáth dr.-né, Szepessy Arnold dr.-né, Székely Albert dr.-né, Szöllösi Lipót dr.-né (Munkács) Schön Vilmos dr.-né, Schön Sándorné, Schön Miksáné, Özv. Steinerné Ilona, Thuranszky László dr.-né, Wessely Mórné, Wilhelm Henrikné, Widder Gyuláné. Zinner Adolfné és Henrikné. Leányok: Ambrózy Margit, Bettelheim Berta és Laura, Goldblatt Mariska (Sárospatak) Hönsch Izza, Hertzka Ottilia, Markovits Flóra és Zsófia, Neuvirth Anna, Schwartz Ida (Zsulyta), Spillenberg Sárika, Szepessy Paula, Szöllösi Margit (Munkács), Wessely Aranka, Wilhelm Margit, Zinner Jolánka. n.

** **Uj lady patronesse.** A hónvéd tisztibál fényes sikerét egy újabb levél jelzi, melylyel Hadik-Barkóczy Endre grófné értesíti a rendezőséget, hogy a lady patronessi tisztséget készséggel elvállalja.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Fegyelmi bírák.** A kir. törvényszéknek január hó 2-án tartott teljes ülésében a fegyelmi bíróság rendes tagjaiul Kun József és Mikita Emil bírák, — póttagjaiul Görömbey Balázs és Ferenczy Sándor bírák soroltattak ki.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza és névtelen levelekre nem válaszol

K. L. Szives figyelmeztetését köszönettel felhasználtuk. A másik ügyöt teljesen belátása szerint írhatja meg.

Politikus. Általánosságban lehet, a részletekre ez idő szerint nem kell kitérjeszkedni.

Kisasszony. Szives köszönettel vesszük. A farsangi időnyen át bármelyik számban.

Nem közölhetők: Mindent miatta . . . (költemény.) Örök életre (Makáma).

Kiadja: **Éhlert Gyula.**

HIRDETÉSEK.

Önkéntes

árverési hirdetmény.

Mint a néhai özv. Mezössy Menyhértné végrendeleti végrehajtója ezennel közhírré teszem, hogy a megboldogult hagyatékához tartozó, a s.-a.-ujhelyi 41. sz. tjkvben 1319. hr. 797. ö. i., továbbá 1321. hr. 784 ö. i. és végre 1823. hr. 782. ö. i. számú házak, kert és belhelyet, valamint a 3587. sz. tjkvben felvett közös legelő jutalékot 1902. évi január hó 13-án d. e. 10 órakor az eladandó háznál önkéntes nyilvános árverésen a nállam megtekinthető árverési feltételek és készpénz fizetés mellett el fogom adni.

Miről a venni szándékozokat ezennel értesitem.

S.-A.-Ujhely, 1902. január 6.

Dókus Gyula,
végrendeleti végrehajtó.



Vasuti menetrend.

Indul Ujhelyből:		Érkezik Ujhelybe:	
<i>Budapest felé</i>		<i>Budapest felől</i>	
Reggel gyors v. postával	7 óra 28 perc.	Reggel vegyes v. postával	6 óra 33 perc.
Délután személy v.	12 óra 13 perc.	Délután gyors v. postával	12 óra 55 perc.
Délután gyors v. postával	4 óra 02 perc.	Délután személy v.	4 óra 39 perc.
Este vegyes v. postával	9 óra 10 perc.	Este gyors v. postával	8 óra 14 perc.
<i>Kassa felé</i>		<i>Kassa felől</i>	
Reggel személy v. postával	7 óra 06 perc.	Reggel személy v. postával	7 óra 13 perc.
Délután személy v. postával	1 óra 15 perc.	Délután személy v. postával	2 óra 52 perc.
Este személy v. postával	8 óra 32 perc.	Este vegyes v. postával	8 óra 31 perc.
<i>Mező-Laborcz felé</i>		<i>Mező-Laborcz felől</i>	
Reggel vegyes v. postával	7 óra 06 perc.	Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v. postával	1 óra 35 perc.	Délután személy v. postával	3 óra 30 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.	Este vegyes v. postával	8 óra 31 perc.
<i>Csap felé.</i>		<i>Csap felől.</i>	
Reggel vegyes v. postával	7 óra 39 perc.	Reggel gyors v. postával	6 óra 54 perc.
Délután gyors v. postával	1 óra 10 perc.	Délután személy v. postával	11 óra 53 perc.
Délután személy v. postával	5 óra 06 perc.	Délután gyors v. postával	3 óra 41 perc.
Este gyors v. postával	8 óra 46 perc.	Este vegyes v. postával	7 óra 56 perc.

Meghívó.

A sátoralja-ujhelyi takarékpénztár

1902. január hó 26-án délelőtt fél tíz órakor
az intézet hivatalos helyiségében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívom.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Igazgató, igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
3. Az osztalék megállapítása, illetőleg a nyereség felosztása feletti határozathozatal s a felmentvény megadása.
4. Esetleges indítványok.

Sátoralja-Ujhely, 1901. december 30-án.

DÓKUS GYULA,

intézeti elnök.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és esemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia esemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek.** Ezer esemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeiek. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. **Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll: kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim:**

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Kordókat

használt petroleumosat, olajosat, kátrányosat vásárol a legmagasabb napiár mellett az első sátoralja-ujhelyi petróleum-finomító részvénytársaság.

Kátrány

szőlőkaró bevonására és egyéb célokra jó minőségben méter-mázsánsként **6 koronaért** kapható az első s.-a.-ujhelyi petróleum-finomító részvénytársaságnál.

Férfi- és női felső ruhák pocséttisztítása a legolcsóbban eszközöltetnek.

Ruhamosó és tisztító intézet megnyitás.

Van szerencsém a helybeli, valamint a vidéki n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a bártfai fürdőből visszaérkezve, a főtéren a Szakácsi-féle ezukraszda udvarában lévő és a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett

mosó és tisztító intézetemet

folyó szeptember hó 10-én újból megnyitottam és működésemet egészen új felszereléssel újból megkezdem.

Fényvasalások ezután amerikai fényesítő gépmen fognak eszközöltetni.

Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy úgy mint eddig, ezután is a nagyérdemű közönség becses pártfogását kiérdemeljem.

Mosó és tisztító intézetemet a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

KALÓSI M.,

fő-utca Haas-féle ház.

Háznál mosott fehérneműk vasalása elfogadtatik.

1582/901. II.

Sátoralja-Ujhely város árvaszékétől.

Árverési hirdetmény.

S.-A.-Ujhely rendezett tanácsu város árvaszéke közhírré teszi, hogy a néhai Görgey Béla hagyatékához tartozó közjegyzői iroda felszerelések az iratoknál fekvő leltárban feltüntetett ingóságokat **1902. évi január hó 15-ik napján** a s.-a.-ujhelyi közjegyzői irodánál megtartandó önkéntes nyilvános árverésen eladatni fognak.

Az ingóságok a leltári becsáron alól el nem adatnak.

Árverezők kötelesek a kiküldött árvaszéki ülnök kezeihez az általuk megvenni szándékba vett ingóságok értékének 10%-át bánatpénztül lefizetni.

Vevő köteles a vételárat a kiküldött árvaszéki ülnök kezeihez azonnal lefizetni, a bánatpénz a vételárba beszámíttatik.

Vevők az általuk megvett ingóságoknak azonnali birtokába lépnek.

Sátoralja-Ujhely, 1901. évi december hó 22-én tartott árvaszéki ülésben.

Székely, polgármester.

Sátoralja-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén“ könyvnyomtató intézetében.